

УДК 346

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В БУДІВНИЦТВІ У ПРОЦЕСІ ІНТЕГРАЦІЇ ВІТЧИЗНЯНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ДО ЗАКОНОДАВСТВА ЄС

Гриценко Г.М.,

к.ю.н., доцент кафедри господарського права СНУ ім. В. Даля

В статті розглядаються проблемні питання відповідальності у будівництві з урахуванням інтеграційного процесу вітчизняного законодавства до законодавства ЄС, а також питання галузевого підходу до поняття та особливості відповідальності у будівництві, розкрито особливості відповідальності. Визначені деякі пріоритетні напрямки подальших теоретичних досліджень проблем господарсько-правової відповідальності у будівництві в процесі інтеграції вітчизняного законодавства до законодавства ЄС.

Ключові слова: господарсько-правова відповідальність, господарське правопорушення, будівництво, інтеграція вітчизняного законодавства.

Постановка проблеми.

Господарсько-правова відповідальність є частиною єдиного механізму – господарської діяльності й найбільш ефективним засобом запобігання правопорушень у даній сфері. Питання господарсько-правової відповідальності в процесі інтеграції вітчизняного законодавства до законодавства ЄС посідає центральне місце серед теоретико-практичних проблем, як в галузі будівництва, так і в науці господарського права в цілому. Це обумовлено, насамперед, важливим значенням відповідальності суб'єктів господарської діяльності в системі правового регулювання господарських правовідносин, їх провідною роллю у визначенні подальших тенденцій в розвитку науки господарського права.

Актуальність теми обумовлена тим, що в розрізі інтеграційного процесу, що відбувається в країні, законодавство в сфері господарської діяльності є недосконалим відносно законодавства ЄС. Це безумовно впливає на господарську діяльність, в тому

числі й в сфері капітального будівництва. І хоч за останні роки законодавці спромоглися внести багато змін, але кардинальних змін ще потребують норми господарсько-правової відповідальності.

Стан дослідження. Господарсько-правової відповідальності присвячена досить значна кількість наукової літератури. Найбільш докладно ці питання розглядалися в роботах В.К. Мамутова, В.С. Щербини, О.М. Вінник, Д.В. Задохайло, Н.О. Саніахметової, О.П. Подцерковного, Р.Б.Шишки, О.В. Шаповалової та інших вчених. Однак, залишається багато дискусійних проблем, що стосується відповідальності в будівництві в процесі інтеграції вітчизняного законодавства до законодавства Європейського Союзу.

Мета та завдання дослідження. Метою статті є визначення особливостей застосування господарсько-правової відповідальності за порушення зобов'язань у галузі будівництва в процесі інтеграції національного законодавства до законодавства ЄС. Вищенаведені питання

свідчать не тільки про актуальність обраної теми, а й про необхідність проведення наукового дослідження щодо особливостей застосування господарсько-правової відповідальності у галузі капітального будівництва.

Виклад основного матеріалу. Будівельна галузь є одним із тих критеріїв, який свідчить про стабільність та економічний розвиток країни і наша держава не є винятком. Проте, незважаючи на суспільно-економічну значущість та важливість будівництва в життєдіяльності держави, у цій сфері існує багато проблем, які потребують невідкладного вирішення. Серед них, зокрема, недотримання та застарілість державних стандартів, норм і правил; самовільне будівництво, яке носить масовий та стихійний характер; порушення законодавства - забудова місць відпочинку та дозвілля, рекреаційних зон або зон завідомо небезпечних для будівництва; недотримання екологічних вимог під час проектування, розміщення, будівництва, реконструкції та прийняття в експлуатацію об'єктів чи споруд; корупційна складова у будівництві за державні кошти; невідповідність правопорушенням відповідальності у сфері будівництва; не визначення поняття господарсько-правової відповідальності.

Питання відповідальності у сфері будівництва завжди було актуальним починаючи з стародавніх часів. Це питання виникає і сьогодні, бо будівельна галузь дуже динамічна структура, вона постійно змінюється, як у нових технологіях, використанні нових матеріалів, так і виникаючих відносинах між інвесторами, замовниками, підрядниками та особами, які в подальшому будуть використовувати об'єкти нерухомості.

У даний час, коли наша держава прагне стати членом Європейського Союзу відбувається адаптація чинного законодавства у будівельній галузі до законодавства ЄС. Директивою Ради Європейського Союзу 89/106/ЄС [1],

прийнятою ще у 1988 році, країнам, що входять до складу Євросоюзу, було запропоновано новий підхід до питань технічного регулювання будівельної діяльності, які хочуть запровадити і в Україні.

Можна відстежити етапи розвитку законодавчого регулювання господарсько-правової відповідальності у сфері будівництва. Так 21.09.2000 року був прийнятий Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за правопорушення у сфері містобудування» №1988-III [2].

Далі провадиться посилення відповідальності за порушення у сфері будівництва та приведення будівельного законодавства у відповідність до норм інших галузей, у зв'язку з чим прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сприяння будівництву» від 16.09.2008 року №509-VI [3].

Наступний етап оновлення законодавства про відповідальність у будівельній галузі наступив 17.01.2017 року з прийняттям Закону України, «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення містобудівної діяльності» №1718-19 [4]. Даний етап виник у зв'язку з тим, що наша держава прагне стати членом Європейського союзу та відбувається адаптація чинного законодавства у будівельній галузі до законодавства Європейського союзу.

Але не на одному з етапів законодавчо так й не було визначено поняття господарського правопорушення. Це також відзначає Щербина В.С. й пропонує: доктринально господарське правопорушення можна визначити як протиправну дію або бездіяльність учасника господарських відносин, яка не відповідає вимогам норм господарського права, не узгоджується з юридичними обов'язками зазначеного учасника, порушує суб'єктивні права іншого учасника господарських відносин або третіх осіб (наприклад,

держави шляхом порушення встановлених законодавством правил здійснення господарської діяльності).[5,с.10]

Шишка Р.Б. зауважує, що «досить проблемним в розумінні є переростання зобов'язання з господарського правопорушення в господарсько-правову відповідальність. Досі він вирішувався шляхом ототожнення умов виникнення зобов'язання з делікту та підстав відповідальності, що є відображенням матеріально-правового підходу, але не відповідає її сутності як державного примусу та підстав для його застосування. В тому і основна помилка, за якої співпадання цих підстав за змістом їх ознак і призводить до їх ототожнення.» [6,с.131]

На нашу думку, законодавчо закріпив поняття господарського правопорушення, його класифікацію за видами й відповідно простіше було б застосовувати відповідні норми господарсько-правової відповідальності.

Відповідальність у будівельній галузі багатогранна. Відповідальність за деякі порушення диференційована залежно від категорії складності об'єкта будівництва – чим об'єкт складніший, тим штраф вище. Даний підхід в цілому можна вважати виправданим. Але постає питання, як буде визначатися розмір штрафу, якщо категорія складності об'єкта, щодо якого мало місце порушення, не визначена. Й враховуючи, що інтеграційний процес до вступу в ЄС, то з категоріями складності об'єкта не все так просто. Статтею 32 Закону України від 17 лютого 2011 року № 3038-VI «Про регулювання містобудівної діяльності» [7] введено поняття «категорія складності об'єкта будівництва», постановою Кабінету Міністрів України від 27 квітня 2011 року № 557 [8] затверджено порядок віднесення об'єктів будівництва до IV та V категорій складності, а ДСТУ – Н Б В.1.2-16:2013 «Визначення класу наслідків (відповідальності) та категорії складності об'єктів будівництва» (далі – ДСТУ) [9]

установлені відповідні вимоги та рекомендації.

Згідно з прийнятим Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення містобудівної діяльності» вносяться зміни в закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» де Стаття 32 буде мати назву «Класи наслідків (відповідальності) будівель і споруд». Так відповідно до пункту п'ятого всі об'єкти поділяються за такими класами наслідків (відповідальності) :

- незначні наслідки - СС1;
- середні наслідки - СС2;
- значні наслідки - СС3.

До незначних наслідків (СС1) не можуть бути віднесені об'єкти:

характеристики можливих наслідків від відмови (стану об'єкта, при якому неможливо використовувати його або складову частину за функціональним призначенням) яких перевищують:

рівень можливої небезпеки для здоров'я і життя людей, які постійно перебуватимуть на об'єкті, - 50 осіб;

рівень можливої небезпеки для здоров'я і життя людей, які періодично перебуватимуть на об'єкті, - 100 осіб;

рівень матеріальних збитків чи соціальних втрат, пов'язаних із припиненням експлуатації або з втратою цілісності об'єкта, - 2500 мінімальних заробітних плат;

пам'ятки культурної спадщини національного та місцевого значення, визначені відповідно до Закону України «Про охорону культурної спадщини»;

нове будівництво яких здійснюється в охоронній зоні пам'яток культурної спадщини національного та місцевого значення (розміри охоронної зони не можуть бути менші за два горизонтальні або два вертикальні розміри пам'ятки);

об'єкти підвищеної небезпеки, ідентифіковані відповідно до Закону України «Про об'єкти підвищеної небезпеки»;

житлові будинки понад чотири поверхи.

До значних наслідків (ССЗ) відносяться такі об'єкти:

пам'ятки культурної спадщини, визначені відповідно до Закону України «Про охорону культурної спадщини»;

об'єкти підвищеної небезпеки, ідентифіковані відповідно до Закону України «Про об'єкти підвищеної небезпеки»;

житлові, громадські або багатофункціональні будівлі заввишки понад 100 метрів та/або з рівнем можливої небезпеки для здоров'я і життя людей понад 400 осіб, які постійно перебувають на об'єкті.

Однак, практичне застосування усіма учасника будівництва (замовниками, проектувальниками, експертними організаціями, центральними та місцевими органами, що здійснюють державний архітектурно-будівельний контроль та нагляд) зазначених законодавчих та нормативних актів і документів виявило цілий ряд питань та неузгоджень.

Це пов'язано з широким спектром об'єктів будівництва, які мають галузеву специфіку, та неоднозначним трактуванням окремих положень нормативних актів та документів.

Дійсно, закон значно посилює відповідальність деяких суб'єктів містобудування, проте досить вибірково. Штрафи, встановлені для головних гравців будівельного ринку – забудовників, навряд чи здатні утримати від порушень у сфері містобудування. Запроваджена законом персоніфікація відповідальності у сфері містобудування в цілому має сприяти більш відповідальній поведінці учасників будівельного ринку. Чи не найголовнішою проблемою, яка з одного боку стримує розвиток будівельного ринку України, а з іншого – часто призводить до порушень, є відсутність затвердженої містобудівної документації у населених пунктах. Це призводить до стихійної та безсистемної

забудови без урахування принципів сталого розвитку. Тому, поряд з посиленням відповідальності приватного сектору за порушення у сфері містобудування, суб'єктам законодавчої ініціативи варто було б запропонувати конкретні шляхи для вирішення проблеми відсутності містобудівної документації, включно з встановленням персоналізованої відповідальності за розробку й затвердження такої документації.

Зазначимо, що господарсько-правова відповідальність у містобудування це вужче поняття ніж господарсько-правова відповідальність в сфері капітального будівництва. Неврегульованість на законодавчому рівні господарсько-правової відповідальності в сфері капітального будівництва не дає змогу потенційним інвесторам вкладати кошти у капітальне будівництво в Україні, тобто в розвиток економіки країни. Багатьма науковцями доведено, що сфера капітального будівництва є основним показником розвитку економіки держави в цілому. У своєму дисертаційному дослідженні Олюха В.Г. говорить, що: «Особливу увагу і державного втручання потрібно приділити і проблемі гарантій та ризиків приватних інвесторів на ринку фінансування будівництва. Це насамперед стосується приватних інвесторів, які вкладають кошти в житлову нерухомість на стадії будівництва. Тільки нещодавно Україна почала приймати ряд законодавчо-правових актів, характерних для ринкової економіки, замість не діючого бюджетного фінансування. Так від 29.06.2010 року прийнято Закон України від 29.06.2010 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення державного регулювання у сфері будівництва житла», який змінив порядок фінансування новобудов. Ряд поправок стосується не тільки забудовників, а й приватних інвесторів, тобто людей, що вкладають свої гроші в будівництво багатоквартирних будинків. Зокрема, законом громадян

зобов'язали вести розрахунки з керуючими фондів фінансування будівництва (ФФБ) виключно в безготівковій формі. Також закон скасовує обов'язкове страхування будівельно-монтажних робіт забудовником, а також страхування майнових ризиків за договором участі у ФФБ. Крім того, для захисту прав інвесторів, парламентарії внесли доповнення до Закону України «Про рекламу», яке забороняє поширювати рекламу про зведення житлового будинку з використанням грошей приватних осіб до того моменту, поки забудовник не отримає певний перелік документів. Це право на земельну ділянку, ліцензія на виконання будівельних робіт, дозвіл на будівельні роботи. Також не можна рекламувати будівництво, якщо організація, що займається збором інвестиційних коштів для фінансування будівництва, не отримала ліцензію на надання фінансових послуг або свідоцтво про реєстрацію цільових облігацій. Ці закони головним чином встановлюють заборони на певні дії, які повинні захищати права приватних інвесторів. Але при цьому жодне з положень законодавства, як нового, так і старого, не встановлює конкретну відповідальність за порушення заборон.»[10]

Розглядаючи відповідальність у будівельній галузі в державах, які є членами ЄС важливо зауважити, що у них діє система відповідальності або субсидіарна, або солідарна. Це в свою чергу підвищує ймовірність компенсацій заподіяної шкоди. Навіть у випадках банкрутства однієї зі сторін ця система відповідальності дозволяє домогтися повної компенсації збитків, що є безперечно актуальним для будівельної галузі України. Так, за останні роки дуже багато приватних інвесторів (громадян) при будівлі житлових комплексів залишались ошуканими шахраями, оскільки в Україні відсутня система відповідальності в будівельній галузі, яка допомагала би вимагати повної компенсації від будь-якої з сторін, які сприяли появі збитку.

В Україні відсутня система страхування з метою забезпечення захисту від банкрутства або шахрайства будівельника, яка б дозволяла покривати різні ризики у сфері будівництва. Натомість у країнах ЄС застосовуються схеми, що покривають частину вартості завершення будівельних робіт або компенсації авансових платежів. Так наприклад, У Бельгії, Фінляндії, Франції та Італії забезпечення цінними паперами щодо запобігання банкрутства до завершення будівництва відповідно до законодавства носить обов'язковий характер. В дисертаційному дослідженні Олюха В.Г. наводить приклад, щодо системи державного страхування об'єктів: «Так, у Франції держава бере на себе гарантії безпеки покупця при покупці споруджуваного об'єкта за схемою leaseback. Якщо компанія-збудовник розориться, то держава шукає іншу компанію, яка завершить будівництво та забезпечить всі права інвестора згідно договору купівлі-продажу.»[10]

Також, слід зауважити, що приведення господарських норм в єдину систему є не тільки завданням господарського права України. Зокрема, А.Замрига відзначає, що: «Європейський союз прагне до систематизації господарського законодавства. Із цією метою видано «Господарський кодекс ЄС», в якому систематизовані найважливіші нормативно-правові акти. Українським законодавцям потрібно частіше звертати увагу на даний кодекс, що допоможе зближенню стандартів ЄС зі стандартами господарських відносин в Україні».[11,64]

Замінюючи в законі категорію складності будівництва об'єктів на класи наслідків (відповідальності) будівель і споруд законодавець усуває суперечність у законодавстві та приводить його у відповідність із законодавством ЄС. Але, з практичної сторони в законодавство треба було вносити класи наслідків (відповідальності) будівель і споруд і не

прибирати категорію складності будівництва об'єктів, оскільки дані категорії взаємопов'язані і одна категорія прямо залежить від іншої.

Висновки. Наведене визначає необхідність провадити зміни в законодавстві України стосовно господарсько–правової відповідальності у будівельній галузі. Зазначене надає підстави стверджувати, що починати треба з відповідності класу наслідків (відповідальності) категоріям складності об'єктів будівництва (з обов'язковим внесенням у законодавчий акт категорій складності об'єктів будівництва, як самостійної частини), поетапно створювати відповідні норми господарсько–правової відповідальності, які б гармонізували здійсненям правопорушенням та створювати страхові системи, які б дозволяли нести відповідальність порушником у будь-якому випадку.

Закріплення в законодавчих актах поняття господарського правопорушення та господарсько-правової відповідальності дозволило б учасникам господарської діяльності захистити свої інтереси та вжити заходів для відшкодування збитків, сформувані позитивний інвестиційний клімат у сфері капітального будівництва.

Враховуючи позитивний досвід країн ЄС – доцільно повернутись до розробки Містобудівного кодексу України.

Література:

1. ДИРЕКТИВА № 89/106/ЕЭС Совета ЕС о сближении законодательных, нормативных и административных положений государств-членов ЕС относительно строительных материалов Брюссель, 21 декабря 1988 года [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/994_b03
2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за правопорушення у сфері містобудування : Закон України від 21 вересня 2000р. №1988-III //Відомості

Верховної Ради України.-2000.-№ 46.- Ст.398.

3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сприяння будівництву: Закон України від 16.09.2008 року №509-VI //Відомості Верховної Ради України.-2000.-№ 77.- Ст.2583.

4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення містобудівної діяльності: Закон України від 17.01.2017 року №1718-19 // Відомості Верховної Ради України.-2017.- № 15.- Ст. 425.

5. Щербина В. С. Господарсько-правова відповідальність: галузевий підхід, особливості застосування та напрямки подальших наукових досліджень / В. С. Щербина // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. – К., 2013. – С. 10-15.

6. Окремі аспекти господарсько-правової відповідальності / Р.Б. Шишка // Юридичний вісник. - 1 (34) - 2015.

7. Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України від 17.02.2011 року №3038-VI //Відомості Верховної Ради України.-2011.-№ 34.- Ст.343.

8. Про затвердження Порядку віднесення об'єктів будівництва до IV і V категорій складності: Постанова КМУ від 27.04.2011 № 557 // Офіційний вісник України. – 2011. - № 41.- Ст.1671.

9. ДСТУ – Н Б В1.2-16:2013 «Визначення класу наслідків (відповідальності) та категорії складності об'єктів будівництва». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://minbud.info/DSTU_viznachenja_klasu_naslidkiv.pdf

10.Олюха В.Г. Господарсько-правові засоби оптимізації капітального будівництва у сучасній Україні дис. док. юрид. наук : 12.00.04 / Олюха Віталій Георгійович. – Одеса, 2015. – 473 с. http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/1967/Olyukha_diss.pdf?sequence=4

11.Замрига А. Проблематика оновлення господарського законодавства в контексті

угоди про асоціацію між Україною та ЄС //ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО І ПРОЦЕС. – 2016. – Вип.6. <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2016/06/13.pdf>

12.Стратегія Розумного, стійкого і всеосяжного зростання «Європа -2020» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://fra.org.ua/uploads/media/file/0001/01/85c65ab6bada07f232e264f4d68d79ac8c9e1a4.pdf> 7

13.Про Стратегію сталого розвитку «Україна–2020»: Указ Президента України від 12.01.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>

References:

1. DYREKTYVA № 89/106/EЅS Soveta ES о sblyzhenyу zakonodatelnykh, normatyvnykh у admyunstratyvnykh polozhenyі hosudarstv-chlenov ES otnosytelno stroytelnykh materyalov Briussel, 21 dekabria 1988 hoda [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu:

http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/994_b03

2. Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo vidpovidalnosti za pravoporushennia u sferi mistobuduvannia : Zakon Ukrainy vid 21 veresnia 2000r. №1988-III //Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy.-2000.-№ 46.- St.398.

3. Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo spryannia budivnytstvu: Zakon Ukrainy vid 16.09.2008 roku №509-VI //Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy.-2000.-№ 77.- St.2583.

4. Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo udoskonalennia mistobudivnoi diialnosti: Zakon Ukrainy vid 17.01.2017 roku №1718-19 // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy.-2017.- № 15.- St. 425.

5. Shcherbyna V. S. Hospodarsko-pravova vidpovidalnist: haluzevyi pidkhid, osoblyvosti zastosuvannia ta napriamky podalshykh naukovykh doslidzhen / V. S.

Shcherbyna // Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu im. Tarasa Shevchenka. – K., 2013. – S. 10-15.

6. Okremi aspekty hospodarsko-pravovoi vidpovidalnosti / R.B. Shyshka // Yurydychnyi visnyk. - 1 (34) - 2015.

7. Pro rehuliuвання mistobudivnoi diialnosti: Zakon Ukrainy vid 17.02.2011 roku №3038-VI //Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy.-2011.-№ 34.- St.343.

8. Pro zatverdzhennia Poriadku vidnesennia obektiv budivnytstva do IV i V katehorii skladnosti: Postanova KMU vid 27.04.2011 № 557 // Ofitsiyni visnyk Ukrainy. – 2011. - № 41.- St.1671.

9. DSTU – N B V1.2-16:2013 «Vyznachennia klasu naslidkiv (vidpovidalnosti) ta katehorii skladnosti obektiv budivnytstva». [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: http://minbud.info/DSTU_viznachenja_klasu_naslidkiv.pdf

10.Oliukha V.H. Hospodarsko-pravovi zasoby optymizatsii kapitalnoho budivnytstva u suchasniі Ukraini dys. dok. yuryd. nauk : 12.00.04 / Oliukha Vitalii Heorhiiovych. – Odesa, 2015. – 473 s. http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/1967/Olyukha_diss.pdf?sequence=4

11.Zamryha A. Problematyka onovlennia hospodarskoho zakonodavstva v konteksti uhody pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu ta YeS //HOSPODARSKE PRAVO I PROTSES. – 2016. – Vyp.6. <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2016/06/13.pdf>

12.Stratehiia Rozumnogo, stiikoho i vseosiazhnogo zrostannia «Ievropa -2020» [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://fra.org.ua/uploads/media/file/0001/01/85c65ab6bada07f232e264f4d68d79ac8c9e1a4.pdf> 7

13.Про Стратегію сталого розвитку «Україна–2020»: Указ Президента України від 12.01.2015 [Електронний ресурс]. – Rezhym dostupu:

<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>

Гриценко Г.Н. Некоторые вопросы хозяйственно-правовой ответственности в строительстве в процессы интеграции отечественного законодательства к законодательству ЕС. – Статья.

В статье рассматриваются проблемные вопросы ответственности в строительстве с учетом интеграционного процесса отечественного законодательства к законодательству ЕС, а также вопросы отраслевого подхода к понятию и особенностям ответственности в строительстве, раскрыты особенности ответственности. Определены некоторые приоритетные направления дальнейших теоретических исследований проблем хозяйственно-правовой ответственности в строительстве в процессе интеграции отечественного законодательства к законодательству ЕС.

Ключевые слова: *хозяйственно-правовая ответственность, хозяйственное правонарушение, строительство, интеграция отечественного законодательства.*

Hrytsenko H.M. Some questions of economic and legal responsibility in construction in the process of integration of domestic legislation to the EU legislation. – Article.

The article deals with problematic issues of responsibility in construction taking into account the integration process of domestic legislation into EU legislation, as well as the issues of the sectoral approach to the concept and features of liability in construction, disclosed features of responsibility. Some priority directions of further theoretical researches of problems of economic and legal responsibility in construction in the process of integration of the domestic legislation into the EU legislation are determined.

Key words: *economic and legal responsibility, economic offence, construction, integration of domestic legislation.*

Авторська довідка:

Гриценко Григорій Миколайович, кандидат юридичних наук, доцент кафедри господарського права Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.

Стаття подана до друку 30.05.2017р.